

Groene Groei: voor een sterke, duurzame economie.

Inbreng voor het Algemeen Overleg Groene Groei van het Platform Duurzame en Solidaire Economie

Inleiding

Dit is een reactie op de kamerbrief [Groene Groei: voor een sterke, duurzame economie \(Minister Kamp, 28-03-2013\)](#). In deze reactie beperken wij ons tot het algemene kader van deze brief, de afzonderlijke sectoren laten we buiten beschouwing, behalve als ze tot algemene vragen leiden.

Algemeen

Ten eerste is ons opgevallen dat in de kamerbrief *Groene Groei: voor een sterke, duurzame economie* nergens wordt omschreven wat bedoeld wordt met groen, groei en duurzaam. Je kunt groene groei omschrijven als een toename van omvang en kwaliteit van de beschikbare natuurwaarden, maar wij vermoeden dat de minister onder groei een toename van het Bruto Binnenlands Product verstaat. Deze toename wil hij verduurzamen of vergroenen. De essentie van het economisch denken en handelen wordt dus niet veranderd: economische groei gemeten in het BBP blijft het doel! Wat met de ene beleidshand gegeven wordt (bijvoorbeeld duurzame energievoorziening), wordt met de andere hand (het traditionele groeibeleid) teruggenomen. Dit is geen reden om de concrete beleidslijnen af te wijzen, wel om te benadrukken dat de vergroening overal in het algemene economische beleid zijn plaats dient te krijgen. Bijvoorbeeld ook in de Macro Economische Verkenning, en niet alleen in het actualiseren van de Monitor Duurzaam Nederland zoals aan het eind van de brief wordt gezegd. Hoe dan ook, de minister moet duidelijk maken wat hij verstaat onder groen, duurzaam en groei, en welke criteria hij hanteert als hij het beoogde beleid handen en voeten geeft.

Ten tweede prijst de brief de sterke kennisbasis in Nederland, en zegt dat Nederland op verschillende terreinen voorop loopt. Dat mag waar zijn, op het gebied van vernieuwbare energie is echter veel kennis verloren gegaan, en de brief had wel mogen erkennen dat Nederland op veel andere terreinen in de achterhoede verkeert, zie bijv. [Groene groei: een wenkend perspectief? \(CPB Policy Brief, 2011/2012\)](#).

Vragen

De volgende vragen dienen in onze ogen beantwoord te worden in het Algemeen Overleg Groene Groei (26 juni 2013 van 16.00 – 19.00 uur):

- Welke definities van groen, groei en duurzaam worden gehanteerd?
- Welke groene groei-indicatoren worden gebruikt?
- Hoe kan het beleid achteraf beoordeeld worden? Bij de acht domeinen is niet duidelijk wat de beginsituatie is, en wat de gewenste eindsituatie is.
- Welke rol spelen de twee aanbevelingen van de [Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen \(2009-2011\)](#), het tot staan brengen van het biodiversiteitsverlies in 2020 en het halveren van onze Ecologische Voetafdruk vóór 2030?
- Is groene groei überhaupt nog mogelijk in ontwikkelde landen zoals Nederland, gegeven het feit dat wij nu al een te grote Ecologische Voetafdruk hebben, en ontwikkelingslanden ook de mogelijkheid dienen te krijgen om te groeien? Zo ja, wat groeit er dan? En zijn er sectoren van de economie waarin geen groei mogelijk is, of krimp juist gewenst is?
- Kan het huidige geldsysteem duurzaamheid faciliteren? Maken zaken als Return on Investment en Net Present Value de korte termijn niet voortdurend belangrijker maken dan de middellange en lange termijn?
- Herziening van wet- en regelgeving is één van de pijlers; kan dit leiden tot verboden op of beperkingen van praktijken die groene groei tegengaan, om zo mede innovatie gericht op groene groei een kans te geven?

- Bij de sector Voedsel wordt opgemerkt dat behoeften van markt, bedrijfsleven en consument leidend zijn. Wat gebeurt er wanneer die behoeften strijdig zijn met verduurzaming?
- Hoe serieus moeten we de eerste pijler, 'Slimme inzet van marktprikkels', nemen als onze concurrentiepositie niet mag worden aangetast?
- Hoe kan het dat er nog steeds subsidies gaan naar fossiele brandstoffen? Is dit eerlijke concurrentie? Wordt op deze manier duurzame energie niet dwarsgezeten?
- Welke rol spelen de belangen van ontwikkelingslanden in de afwegingen, bijv. bij het voorkomen van landgrabbing t.b.v. productie van biomassa en veevoer, en bij het voorkomen van dumping van voedsel dat hier met subsidie geproduceerd is?

Wij hopen dat deze reactie het Algemeen Overleg Groene Groei aanscherpt en het beleid een stap verder brengt richting duurzame ontwikkeling. Wij wensen u moed en wijsheid toe.

Namens het Platform Duurzame en Solidaire Economie,

Gerrit Stegehuis, Lou Keune & Martijn Jeroen van der Linden
Mei 2013